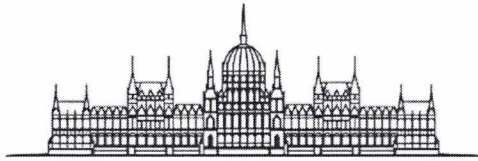

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: B/12599

Érkezett: 2025 SZEPT 22.

Az Országgyűlés
Európai Ügyek Bizottsága

Kövér László úr,
az Országgyűlés elnöke részére

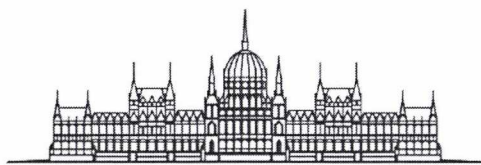
Tisztelt Elnök Úr!

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 142. § (2) bekezdése alapján benyújtom **az orosz földgáz behozatalának fokozatos megszüntetéséről, az esetleges energiafüggőségek hatékonyabb nyomon követéséről és az (EU) 2017/1938 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettervezet vonatkozásában az indokolt vélemény elfogadása feltételeinek fennállásáról** szóló jelentést.

Budapest, 2025. szeptember 22.

Tessely Zoltán
a bizottság elnöke

**Az Országgyűlés
Európai Ügyek Bizottsága**

Bizottsági önálló indítvány

Jelentés

**az orosz földgáz behozatalának fokozatos megszüntetéséről, az esetleges
energiafüggőségek hatékonyabb nyomon követéséről és az (EU) 2017/1938 rendelet
módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettervezet
[COM (2025) 828; 2025/0180 (COD)] vonatkozásában
az indokolt vélemény elfogadása feltételeinek fennállásáról**

Előadó: Tessely Zoltán
elnök

Budapest, 2025. szeptember 22.

1. A szubszidiaritásvizsgálat jogszabályi háttere

A szubszidiaritás elve értelmében a döntéseket mindig a lehető legalacsonyabb szinten kell meghozni.

Az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EUSz) 5. cikke¹ alapján a szubszidiaritás elvének egy tervezett uniós intézkedés akkor felel meg, ha az tagállami szinten nem megvalósítható, illetve, ha a kitűzött cél az uniós szintű fellépéssel jobban, hatékonyabban elérhető és az uniós szintű intézkedés hozzáadott értéket teremt.

Az EU tagállamainak nemzeti parlamentjei az uniós szerződésekhez csatolt 2. jegyzőkönyv² alapján jogosultak az európai uniós jogalkotási javaslatokkal kapcsolatban – egy jogilag szabályozott eljárásban – vizsgálni a szubszidiaritás elvének érvényesülését. Amennyiben az adott parlamenti kamara az elv sérelmét állapítja meg, indokolt véleményét a jogalkotási javaslat közzétételétől számított nyolc héten belül megküldheti az előterjesztőnek – az Európai Bizottságnak –, illetve az uniós jogalkotóknak. A 2. jegyzőkönyvben meghatározott számú indokolt vélemény esetén az előterjesztőnek felül kell vizsgálnia a jogalkotási javaslatot és végső esetben vissza is vonhatja azt. Az eljárás célja, hogy a nemzeti parlamentek szükség esetén megakadályozhassák, hogy az uniós intézmények átruházott hatásköreiket túllépjék.

Az Országgyűlés Európai Ügyek Bizottsága (a továbbiakban: EUB) egy uniós jogalkotási javaslatot a szubszidiaritás elvének érvényesülése szempontjából, az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 71. § (1)-(2) bekezdése, valamint az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (a továbbiakban: HHSZ) 142. § (1)-(2) bekezdése alapján vizsgálhat.

Amennyiben az EUB megállapítja, hogy egy jogalkotási javaslat ellentétes a szubszidiaritás elvével, úgy az indokolt vélemény elfogadása feltételeinek fennállásáról szóló jelentést és a jelentés elfogadásáról szóló határozati javaslatot, valamint kivételességi javaslatot terjeszt elő. A HHSZ 142. § (4) bekezdése alapján az Országgyűlés dönt a kivételességi javaslat, a jelentés és határozati javaslat elfogadásáról. Az indokolt vélemény előterjesztésére rendelkezésre álló nyolchetes határidő objektív, ezért az Országgyűlésnek ezt figyelembe kell vennie.

2. A szubszidiaritásvizsgálat tárgya: az Európai Bizottság jogalkotási javaslata

Az Európai Bizottság 2025. június 17-én terjesztette elő az orosz földgáz behozatalának fokozatos megszüntetéséről, az esetleges energiafüggőségek hatékonyabb nyomon követéséről és az (EU) 2017/1938 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettervezetet [COM (2025) 828; 2025/0180 (COD)] (a továbbiakban: a rendelettervezet).

A rendelettervezet célja az Oroszországi Föderációból származó, illetve onnan közvetlenül vagy közvetve exportált vezetékes gáz és cseppfolyósított földgáz (LNG) határozott kivezetése, ezáltal megakadályozva az Oroszországi Föderáció uniós piachoz való hozzáférését. A rendelettervezet a nukleáris energia kérdéskörét nem érinti, elsődleges célja az orosz vezetékes és LNG gáz behozatal megszüntetése 2026. január 1-jétől. A fennálló hosszú távú - egy évet

¹ A szubszidiaritás elvének érvényesüléséhez kapcsolódó uniós jogszabályi háttér és az eljárás lehetséges következményei a Mellékletben olvashatók.

² Az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez, illetve az Európai Atomenergia-közösség létrehozásáról szóló szerződéshez csatolt, a szubszidiaritás és arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. jegyzőkönyv.

meghaladó időtartamra szóló - szerződések vagy tengerparttal nem rendelkező tagállamok esetében a határidő 2028. január 1. Az Oroszországi Föderációból olajat importáló tagállamoknak pedig az olajimport 2028. január 1-ig történő kivezetésére diverzifikációs tervet kell készíteniük.

A rendelettervezet (18) preambulumbekkezdése szerint „ez a rendelet egyértelmű jogi tilalom alá helyezi az orosz földgáz behozatalát, és ezen szuverén, a gázimportőrök ellenőrzésén kívül eső uniós jogi aktus révén jogellenessé válik a földgáz Oroszországból származó behozatala, mégpedig közvetlen joghatással és anélkül, hogy a tagállamok mérlegelési jogkörrel rendelkeznenek a jogi aktus alkalmazását illetően.” Tehát a rendelettervezet elfogadása *vis maiornak* minősülne a hatályos hosszú távú ellátási szerződések vonatkozásában.

Az előzmények kapcsán érdemes kiemelni a Tanács által 2022 júniusában elfogadott, az Oroszországgal szembeni szankciók hatodik csomagját, amely megtiltotta a nyersolaj és a finomított kőolajtermékek Oroszországból az EU-tagállamokba történő behozatalát, meghatározott kivételekkel.

2024-ben összesen 10 EU-tagállam importált vezetékes vagy LNG gázt az Oroszországi Föderációtól: Olaszország, Franciaország, Németország, Magyarország, Belgium, Hollandia, Spanyolország, Szlovákia, Ausztria és Csehország.

Az Európai Bizottság 2025. május 6-i közleménye az orosz energiaiimport megszüntetésének ütemtervéről [COM (2025) 440] átfogóan célozta meg az orosz energiaiimport megszüntetését a gáz, az olaj és a nukleáris energia tekintetében. Az Európai Bizottság a közleményben jogalkotási javaslatot jelentett be az orosz gázimport teljes körű megszüntetéséről és az energiafüggőségre vonatkozó meglévő keret javításáról. Az EUB 2025. június 10-i ülésén az Energiaügyi Minisztérium parlamenti államtitkára tartott tájékoztatót a fenti közleményről.

Az Európai Unió 2021 és 2023 között több mint 70 %-kal, 150 milliárd m³-ről 43 milliárd m³-re tudta csökkenteni az orosz gázbehozatalt. A becslések szerint az orosz gázimport 2025-ben az Unió teljes gázimportjának mintegy 13 %-át teszi ki³.

A rendelettervezet alapján

- a földgázimportőrök a vámhatóságok rendelkezésére bocsátanak minden releváns információt, amely különösen annak igazolására szolgál, hogy a földgáz Oroszországból származik-e;
- a tagállamok diverzifikációs tervet dolgoznak ki, amelyben ismertetik a gázellátásuk diverzifikálásával, valamint az Oroszországi Föderációból származó vagy onnan közvetlenül vagy közvetve exportált földgáz behozatalának teljes megszüntetésével kapcsolatos intézkedéseket, mérföldköveket és potenciális akadályokat.

Hasonló nemzeti diverzifikációs tervet kell készíteni az Oroszországból olajat behozó EU-tagállamoknak is.

A rendelettervezet szubszidiaritás elvére vonatkozó indokolása formálisnak tekinthető, mivel a földgázra vonatkozó releváns információk megosztása, továbbá a nemzeti diverzifikációs tervek készítése esetében csupán annyit tartalmaz, hogy „uniós szinten kell koordinálni” az orosz gáz és olaj hatékony és összehangolt kivezetésére irányuló célkitűzés elérése érdekében.

³ Rendelettervezet 2. o.

3. Az Európai Ügyek Bizottsága által a rendelettervezetről lefolytatott szubszidiaritásvizsgálat

Az EUB 2025. szeptember 17-i és szeptember 22-i ülésén lefolytatta a szubszidiaritás elve érvényesülésének vizsgálatát. Az EUB 2025. szeptember 17-i ülésén az Energiaügyi Minisztérium parlamenti államtitkára tájékoztatást nyújtott a rendelettervezet céljáról, főbb elemeiről. Az EUB megállapította, hogy a rendelettervezet vonatkozásában a szubszidiaritás elvének vizsgálata jogilag lehetséges, mivel az indokolt vélemény megküldésére rendelkezésre álló nyolchetes határidő 2025. október 6-án jár le.

Az EUB kialakult gyakorlata szerint az ilyen eljárásban elsődlegesen az adott javaslat jogalapjára, a tagállami hatáskörök tiszteletben tartására, továbbá az uniós fellépés szükségességére és hozzáadott értékére indokolt koncentrálni.

3.1. A jogalap

A rendelettervezet jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (továbbiakban: EUMSZ) 207. cikke és 194. cikkének (2) bekezdése. Mindkét cikk alapján a rendes jogalkotási eljárás alkalmazandó, amelyben a Tanács minősített többséggel dönt.

Az Unió közös kereskedelempolitikáját szabályozó EUMSZ 207. cikke a választott jogalap az Oroszországi Föderációból származó, illetve onnan közvetlenül vagy közvetve exportált földgáz behozatalnak megtiltására. Az Európai Bizottság a behozatali tilalmat *kereskedelmi intézkedésnek* tekinti, de arra nem adott magyarázatot, hogy miért. Az Európai Unió Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlata szerint egy intézkedés jogalapját annak célja és tartalma határozza meg. Nem elégséges tehát, hogy egy intézkedésnek van valamiféle kereskedelmi vetülete, azt kell vizsgálni, hogy az intézkedés elsődleges célja mely uniós politika körébe tartozik. Az EUMSZ 207. cikke szerint a közös kereskedelempolitika célja az Unió külső kereskedelmi kapcsolatainak szabályozása: vámtarifák, kereskedelmi megállapodások, közvetlen külföldi befektetések, export- és importpolitikák. Ezek gazdasági és piaci jellegű szabályok, amelyek célja a kereskedelem liberalizációja, korlátozása vagy rendezése. A rendelettervezet megtiltja a tagállamoknak az orosz energiahordozókra vonatkozó szerződések megkötését, ezért nem klasszikus értelemben vett kereskedelempolitikai aktus, mivel

- nem általános, horizontális kereskedelmi szabályt állapít meg, hanem egy meghatározott harmadik állammal szembeni politikai természetű tilalmat,
- a tilalom mögötti indok, motiváció, cél nyilvánvalóan geopolitikai és biztonságpolitikai jellegű (Oroszország elszigetelése, politikai nyomásgyakorlás), nem pedig gazdasági racionalitás,
- ilyen jellegű intézkedés ezért a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP) körébe tartozik, ahol a döntéshozatal általános szabály szerint egyhangúságot igényel.

Ezt támasztja alá, hogy orábban a Tanács a KKBP körében, az EUMSZ 215. cikke alapján egyhangúlag fogadta el az Oroszországi Föderációból származó egyéb energiahordozók - szén

vagy egyéb szilárd fosszilis tüzelőanyag⁴, nyersolaj és a finomított kőolajtermékek⁵ – behozatali tilalmát *korlátozó intézkedésként, azaz szankcióként*.

Megfelelő, kellően indokolt magyarázat nélkül az EUMSZ 207. cikke, mint választott jogalap a *jogalap-shopping* esete. Nevezetesen, az Európai Bizottság a szén, a nyersolaj és a finomított kőolajtermékek Oroszországból történő behozatali tilalmakor az EUMSZ 215. cikkét használta jogalként, a rendelettervezetnél pedig egy kereskedelempolitikai jogalapot akar. Ez felveti annak a vélelmét, hogy mindez a KKBP döntéshozatali rendjének, *a tanácsi egyhangúság megkerülése érdekében* történik. Az Európai Bizottság a földgáz forrásországok kiválasztásának korlátozását érintő rendelkezéseket kereskedelmi jogalapon terjesztette elő, de azok lényegüket és hatásukat tekintve szankciós intézkedések, mivel teljes körű importtilalmat, embargót eredményeznének a földgázra. Ha elfogadásra kerülne az a tág értelmezés, hogy bármely KKBP intézkedés, amely érinti a kereskedelmet, automatikusan a közös kereskedelempolitika alá tartozik, az gyakorlatilag kiüresítené az egyhangúság elvét a KKBP döntéshozatalban is. Szinte valamennyi szankciós intézkedésről elmondható, hogy tartalmaz kereskedelmi rendelkezéseket, azonban ezek csupán eszközök, az aktusok jogalapja azonban a KKBP körébe tartozik. Összegezve tehát megállapítható, hogy az orosz energiahordozókra vonatkozó szerződések megtiltása nem kereskedelempolitikai célú intézkedés, hanem kül- és biztonságpolitikai célú szankciós intézkedés, amely csupán kereskedelmi eszközt használ.

A tervezett átláthatósági és nyomonkövetési intézkedések jogalapját jelentő EUMSZ 194. cikkének (2) bekezdése az EU-tagállamoknak garanciális jelentőségű. E cikk rögzíti, hogy az uniós energiapolitikai intézkedések „nem befolyásolhatják a tagállamok jogát az energiaforrások kiaknázására vonatkozó feltételek meghatározására, továbbá nem befolyásolhatják a tagállamok különböző energiaforrások közötti választását és energiaellátásuk általános szerkezetét.” A fentiek alapján, illetve az Európai Tanács vonatkozó következtetései szerint is, az egyes tagállamok saját energiamix meghatározása az adott tagállam kizárólagos hatáskörébe tartozó kérdés. A rendelettervezetben szereplő intézkedések azonban jelentősen beavatkoznak az EU-tagállamok azon jogába, hogy meghatározzák saját energiaszerkezetüket és az energiaellátás általános szerkezetét. A rendelettervezet közvetve meghatározná az érintett tagállam energiamixét, azzal, hogy a gáz vagy az olajimportból kizárna egy fontos beszállítói országot.

A fentiek alapján, az EÜB álláspontja szerint az orosz földgáz behozatalának megtiltására **az EUMSZ 207. cikke nem a megfelelő jogalap.**

3.2. Arányosság elve

Az arányosság elve kapcsán az Európai Bizottság úgy értékeli, hogy a „javasolt intézkedések alkalmasak és szükségesek a kitűzött célok eléréséhez, és nem rónak a vállalkozásokra és a tagállamokra olyan terhet, amely nem áll arányban e célokkal.”

⁴ A szén vagy egyéb szilárd fosszilis tüzelőanyag uniós behozatalát az Oroszországgal szembeni ötödik szankciós csomag tiltotta meg, 2022. április 8-án. Tanács (EU) 2022/576 rendelete (2022. április 8.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU rendelet módosításáról.

⁵ A nyersolaj és a finomított kőolajtermékek uniós behozatalát az Oroszországgal szembeni hatodik szankciós csomag tiltotta meg, 2022. június 3-án. Tanács (EU) 2022/879 rendelete (2022. június 3.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU rendelet módosításáról.

Az EUMSZ 194. cikkének (2) bekezdése a jogalap a (EU) 2017/1938 rendelet⁶ módosítására. Ez alapján az e rendelettervezetben meghatározott mentességeket alkalmazó, orosz gázt importáló piaci szereplőknek be kell nyújtaniuk az Európai Bizottságnak minden olyan információt, amely a gázkereskedelmet érintő lehetséges kockázatok hatékony értékeléséhez szükséges lehet. Az említett információknak tartalmazniuk kell a vonatkozó gázellátási szerződések fő paramétereit, sőt akár teljes szövegüket – kivéve az árazásra vonatkozó információkat –, amennyiben ez szükséges a szerződés bizonyos kikötéseinek vagy más rendelkezéseire való hivatkozások kontextusának megértéséhez.

A (EU) 2017/1938 rendelet 14. cikkének módosítása és az Európai Bizottságnak történő közvetlen adatszolgáltatás a földgáz kereskedelmi szerződések lényeges elemiről **nem felel meg az arányosság elvének és a szükségesség követelményének**, figyelemmel a vámhatóság vám eljárás során gyakorolt hatásköreire, és az importőrök a rendelettervezet 7. cikke⁷ szerinti adatszolgáltatására. Az orosz gázimport alakulásának nyomon követése biztosítható a vámhatóság havi adatszolgáltatása alapján. A nemzeti diverzifikációs tervben előírt kereskedelmi gázmennyiségek, gázkereskedelmi szerződések nyilvántartása sem indokolt az arányosság és szükségesség szempontjából. A diverzifikációs tervek tartalmának esetleges nyilvánosságra kerülése sértheti a jövőre vonatkozó gázbeszerzési stratégiát, és ronthatja a kereskedők tárgyalási pozícióját. A hatóságok közötti kiterjedt információcsere főleg adminisztratív terhet keletkeztet a vámhatóságnak és egyéb szabályozási hatóságnak.

A hosszú távú gázkereskedelmi szerződések szempontjából a jogbiztonságot kifejezetten sérti a hatályos szerződéses rendbe való uniós beavatkozás, illetve az üzletileg érzékeny információk nyilvánosságra hozatalának veszélye.

A fentiek alapján **a rendelettervezet nem felel meg az arányosság elvének és a szükségesség követelményének.**

3.3. Uniós fellépés hozzáadott értéke

Megfogalmazása szerint, **a rendelettervezet célja, hogy az energiaellátás területén fokozza az Unió gazdasági biztonságát.** A tervezett uniós fellépés hozzáadott értéket nem eredményezne – hanem ellenkezőleg – az érintett EU-tagállamok meglévő mozgásterét jelentősen korlátozná. Az uniós fellépés igazolásához szükséges hatástanulmány - amely minden EU-tagállam vonatkozásában vizsgálta volna a rendelettervezet közvetlen és közvetett energiapolitikai hatásait – nem készült, nem áll rendelkezésre.

A rendelettervezet azt sem vizsgálta, hogy milyen feltételekkel és költségvonzattal lehet a hatályban levő hosszú távú energiavásárlási szerződéseket adott esetben felmondani.

A rendelettervezet egyes közép-európai tagállamok energiaszerkezetét és az ott meglévő energiaárakat érintené a leghátrányosabban. Magyarország egyértelműen ezen EU-tagállamok

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1938 rendelete (2017. október 25.) a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről és a 994/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

⁷ A 7. cikk arra kötelezi az Oroszországi Föderációból származó gázimportőröket, hogy bocsássák a tagállami vámhatóságok rendelkezésére a rendelettervezet 3. és 4. cikkének végrehajtásához szükséges valamennyi információt. A cikk tartalmazza a megadandó elemek listáját, bár a vámhatóságok jogosultak további információk kérésére. A cikk emellett megdönthető vélelmet állít fel a behozatal orosz származására vonatkozóan a rendszerösszekötési pontok listájával.

közé tartozik. A rendelettervezet nagyon jelentős, a tervezet céljaihoz képest aránytalan költségnövekedést eredményezne Magyarországon a lakossági fogyasztók és a vállalkozások számára. A rendelettervezet a tengerparttal nem rendelkező és hosszú távú ellátási szerződéssel rendelkező uniós tagállamokat érintené indokolatlanul hátrányosan.

Az EUB szerint az alternatív földgázbeszerzés gazdasági feltételeinek megteremtése és az érintett piaci szereplők - beleértve a kereskedőket, rendszerüzemeltetőt, és a fogyasztókat is - **versenyképessége megőrzése érdekében** addicionális szabályozási intézkedésekre van szükség uniós szinten:

- határkeresztezői szállítási kapacitások költségének kompenzációja;
- az LNG terminálokhoz történő hozzáférés biztosításának szabályozása;
- a jelenleg hosszú távon lekötött, de a későbbiekben ki nem használt kapacitások visszaadási, kompenzációs mechanizmusa.

Emellett – az ezirányú EU-s források visszatartása helyett – uniós finanszírozásra lenne szükség a diverzifikációhoz szükséges infrastrukturális beruházások megvalósítására a szűk keresztmetszetek feloldása érdekében.

A fentiek alapján az uniós fellépés **hozzáadott értéket az érintett EU-tagállamok vonatkozásában nem, csak lényegesen magasabb energiaárakat jelentene.**

4. Az Európai Ügyek Bizottságának álláspontja a szubszidiaritás elve érvényesülésével kapcsolatban

A fentiek alapján az EUB az alábbi megállapításokat fogalmazza meg:

A rendelettervezet

- 1) választott jogalapja - az EUMSZ 207. cikke - nem megfelelő az orosz földgáz behozatalának megtiltására, mivel kellő indok nélkül tér el a hasonló, a szankciós korlátozó intézkedések esetén korábban alkalmazott jogalaptól, az EUMSZ 215. cikkétől, továbbá a rendelettervezet nincs figyelemmel arra sem, hogy az orosz energiahordozókra vonatkozó szerződések megtiltása nem kereskedelempolitikai célú intézkedés, hanem kül- és biztonságpolitikai célú szankciós intézkedés, amely csupán kereskedelmi eszközt használ;
- 2) az EUMSZ 194. cikk (2) bekezdésének garanciális rendelkezésétől eltérően alapvetően változtatná meg az érintett EU-tagállam energiaellátásának általános szerkezetét és korlátozná jogát az energiaforrások közötti választásra;
- 3) hozzáadott értéket – a tilalommal érintett EU-tagállam esetében – nem teremtené, legfeljebb lényegesen magasabb energiaárakat;
- 4) nem biztosítja - a szubszidiaritás elvének megfelelő - tagállami sajátosságoknak és kitettségnek megfelelő egyedi szabályozás lehetőségét.

Az Európai Ügyek Bizottsága a fentiek alapján megállapítja, hogy az orosz földgáz behozatalának fokozatos megszüntetéséről, az esetleges energiafüggőségek hatékonyabb nyomon követéséről és az (EU) 2017/1938 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettervezetet [COM (2025) 828; 2025/0180 (COD)] sérti a szubszidiaritás elvét.

Melléklet

A szubszidiaritás elvének vizsgálatához kapcsolódó eljárásrend és annak lehetséges következményei

A szubszidiaritás elve az EUSz 5. cikke szerint:

„(3) A szubszidiaritás elvének megfelelően azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok sem központi, sem regionális vagy helyi szinten nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.

Az Unió intézményei a szubszidiaritás elvét a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben meghatározottak szerint alkalmazzák. A nemzeti parlamentek az említett jegyzőkönyvben megállapított eljárásnak megfelelően gondoskodnak a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartásáról.

(4) Az arányosság elvének megfelelően az Unió intézkedése sem tartalmilag, sem formailag nem terjedhet túl azon, ami a Szerződések célkitűzéseinek eléréséhez szükséges.

Az Unió intézményei az arányosság elvét a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben foglaltak szerint alkalmazzák.”

A szubszidiaritás elve érvényesülésének vizsgálata a 2. jegyzőkönyv 6. cikke alapján:

„A jogalkotási aktus tervezetének az Unió hivatalos nyelvein való továbbításától számított nyolc héten belül bármely nemzeti parlament, illetve bármely nemzeti parlamenti kamara indokolt véleményt küldhet az Európai Parlament, a Tanács, illetve a Bizottság elnökének, amelyben ismerteti azokat az okokat, amelyek alapján az adott tervezetet nem tartja összeegyeztethetőnek a szubszidiaritás elvével. (...)”

Az indokolt vélemény következménye attól függ, hogy ugyanazon uniós javaslat esetében a meghatározott nyolchetes határidőn belül hány tagállami parlament állapítja meg a szubszidiaritás elvének sérelmét.

Az eljárás során a 27 tagállami parlament országonként 2-2 szavazattal rendelkezik (összesen 54 szavazat). Az uniós döntéshozatalra érdemi befolyást az indokolt vélemények különösen akkor gyakorolhatnak, ha – az adott uniós jogalkotási eljárástól függően – a tagállami parlamentek egynegyede, egyharmada, illetve többsége állapítja meg a szubszidiaritás elvének sérelmét.

A 2. jegyzőkönyv 7. cikke alapján ún. sárga lapos eljárás esetében, amennyiben a tagállami parlamentek egyharmada (18 szavazat) állapítja meg a szubszidiaritás elvének sérelmét ugyanazon javaslat esetében, a javaslatot felül kell vizsgálni. A felülvizsgálatot követően az előterjesztő a javaslatot fenntarthatja, módosíthatja vagy visszavonhatja. A Lisszaboni Szerződés hatályba lépése óta sárga lapos eljárásra három esetben került sor. Első esetben a javaslat visszavonásra került, míg a másik két esetben⁸ az Európai Bizottság a javaslatát változtatás nélkül fenntartotta.

⁸ Az Európai Ügyészség létrehozásáról tanácsi irányelvtervezetvontakozásában az Országgyűlés a 87/2013. (X.22.) OGY határozatban, a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvtervezet vonatkozásában pedig a 9/2016 (V.10.) OGY határozatában állapította meg a szubszidiaritás elvének sérelmét.